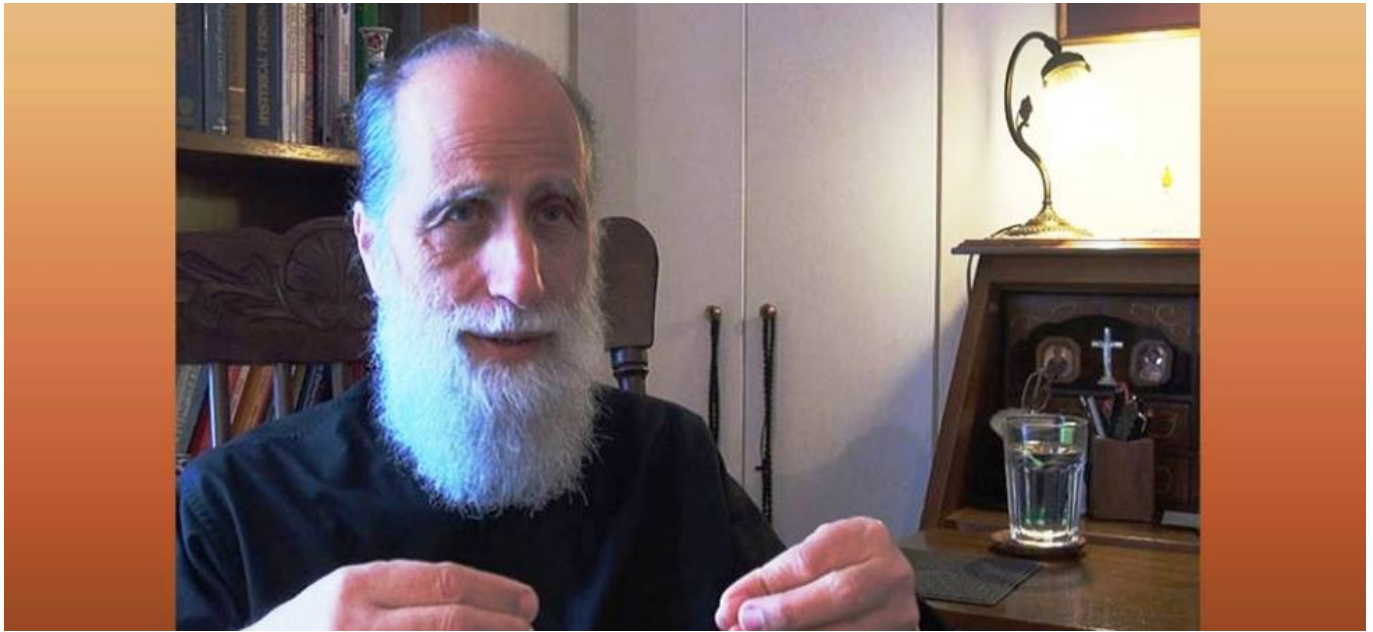

8 Απριλίου 2016

«Μιλώντας στα παιδιά για την αρρώστια και την απώλεια»

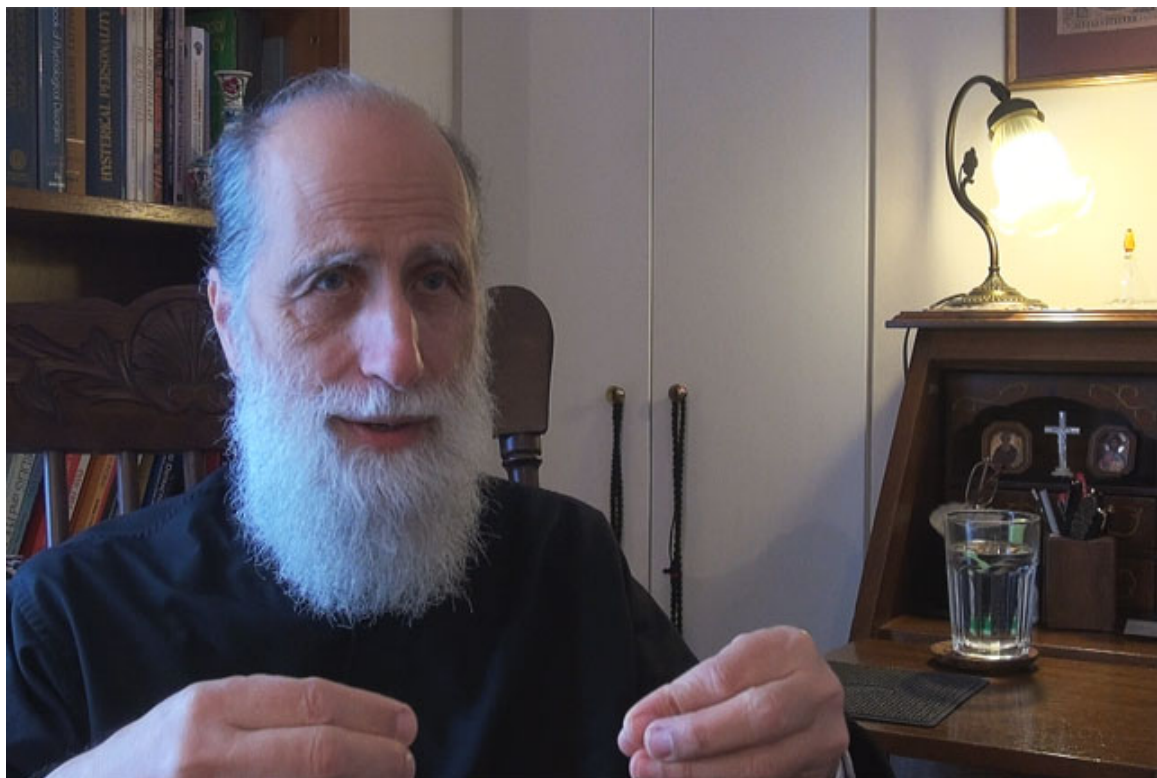
[Άρθρα](#) / [Πολιτισμός](#) / [Συνεντεύξεις](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

Με αφορμή το θέμα «Μιλώντας στα παιδιά για την αρρώστια και την απώλεια», το οποίο θα αναπτύξουν ο Θεολόγος, Ψυχοθεραπευτής, Υπεύθυνος του Δικτύου του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την Ποιμαντική στο χώρο της Υγείας, Πρωτοπρεσβύτερος π. Σταύρος Κοφινάς και ο Ψυχοθεραπευτής, Ομαδικός αναλυτής Κυριάκος Βλασσόπουλος, το Σάββατο 9 Απριλίου, στις 18.30μ.μ., στην αίθουσα του Δημαρχείου Βόλου, η Πεμπτουσία έθεσε στον π. Σταύρο Κοφινά, μια σειρά από ερωτήματα.

Η εκδήλωση αυτή εντάσσεται στη σειρά συναντήσεων με τον γενικό τίτλο «Διάλογοι Θεολογίας Ψυχολογίας» και πραγματοποιείται από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών, σε συνεργασία με το Κέντρο Υποστήριξης «Πορεία Υγείας» και τον Σύνδεσμο Νέων της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος.

π. Σταύρος Κοφινάς

Πώς βλέπουν σήμερα οι δυτικές κοινωνίες το γεγονός του θανάτου; Μπορούμε να το εξηγήσουμε λογικά; Είναι κακό να θρηνούμε όταν πεθαίνει κάποιος δικός μας; Πώς μπορεί να αντέξει κανείς το θάνατο ενός παιδιού; Τα παιδιά πρέπει να βιώνουν το γεγονός του θανάτου, ή είναι καλύτερα να τα απομακρύνουμε; Αυτά, είναι μερικά από τα ερωτήματα που έθεσε η Πεμπτουσία, στον πατέρα Σταύρο Κοφινά. Κι εκείνος μας απάντησε:

«Είναι ανάγκη να αναθεωρήσουμε τη στάση μας, πάνω στο θέμα του θανάτου. Υπάρχει μία παρεξήγηση, ότι υπάρχει μία λογική ερμηνεία που μπορούμε να δώσουμε για το θάνατο, γενικότερα, όχι μόνο στο παιδί. Αλλά, δεν υπάρχει λογική απάντηση στο θάνατο. Όλες οι σύνθετες φιλοσοφίες που υπήρχαν και υπάρχουν πάνω σ' αυτό το θέμα, συνήθως προσπαθούν να το κάνουν αυτό, αλλά ουσιαστικά δεν μας δίνουν ένα τρόπο να ξεπεράσουμε το γεγονός. Μπορεί να το εξηγήσει κάποιος λογικά, αλλά δεν παύει να υπάρχει ο πόνος, δεν παύει η δυσκολία κι ο λόγος είναι ότι, ο άνθρωπος δεν δημιουργήθηκε για να πεθάνει. Αυτό που θεωρούμε φυσικό, είναι αφύσικο. Η λογική προσπαθεί να το κάνει κάτι φυσικό. Η εξήγηση ότι ο θάνατος είναι ένα φυσικό κακό, όπως το περιγράφει ο Διογένης ή, ότι ο θάνατος δεν είναι φυσικό κακό, όπως γράφει ο Αγ. Γρηγόριος ο Νύσσης, δεν μπορεί να αγγίξει και να πει κάτι στην πονεμένη ψυχή της μάνας και του πατέρα που έχασαν το παιδί τους, ακόμη περισσότερο στο παιδί που αρρωσταίνει ή που ξέρει ή διαισθάνεται ότι θα πεθάνει.

Γι' αυτό στην παρουσίασή μου θα αναφερθώ στον Ντοστογιέφσκι, ο Ιβάν λέει ότι όλες αυτές οι θεωρίες που κηρύττουν οι φιλοσοφίες, είναι μία «σαχλαμάρα». Δεν είναι λογικό λέει, να παραδεχθούμε το θάνατο ενός παιδιού. Και μάλιστα λέει, αν λέμε ότι αυτό γίνεται γιατί κάποιος έφταιξε και πρέπει να πληρώσει το τίμημα, ώστε να υπάρχει αρμονία στον κόσμο κι αν αυτό είναι από το Θεό, τότε λέει, εγώ δίνω τη σωτηρία μου για μία τέτοια αρμονία, δε τη θέλω!

Αυτό είναι πολύ ορθόδοξο, πολύ ανθρώπινο που λέει ο Ιβάν, γιατί στην παράδοσή μας, ουδέποτε αποδεχθήκαμε το θάνατο ως κάτι το φυσικό. Αυτό που λέμε είναι ότι ο θάνατος προήλθε από τη δυσαρμονία που υπάρχει, όταν υπάρχει έλλειψη της αγάπης του Θεού, κάτι που το τονίζει ο άγιος Γρηγόριος ο Νύσσης, αλλά η ελπίδα που δίνει ο χριστιανισμός, είναι ότι η ύπαρξή μας δεν στηρίζεται στο κτιστό, αλλά στο Άκτιστο που είναι η αγάπη του Θεού και η ελπίδα είναι ότι παρ' όλο που εγώ θα πεθάνω, η σχέση μου με τον άλλο συνεχίζεται, απλώς μ' άλλον τρόπο. Όλες οι άλλες προσπάθειες, είτε να εξηγήσουμε το θάνατο, είτε να καλμάρουμε το φόβο, είτε να καλύψουν τις ψυχολογικές μας ανάγκες και τις υπαρξιακές, δεν προσφέρουν κανένα νόημα, καμιά εξήγηση...

Ο Θεός μπορεί να πάρει τους ανθρώπους και τα παιδιά, για να γλυτώσουν από τις δυσκολίες της ζωής. Αυτό μάλιστα το λέει με επιφύλαξη, ο Άγιος Γρηγόριος, γνωρίζοντας ότι το λέει απλά για να παρηγορήσει. Διστάζει κι ο ίδιος όταν το γράφει. Εάν κάποιος δεν έχει πίστη στην αιωνιότητα, αυτό μπορεί όντως να τον κλονίσει. Θυμηθείτε ότι η Παναγία θρηνεί αφάνταστα για τον Ιησού, παρ' όλο που ξέρει και πιστεύει ότι είναι Υιός του Θεού. Και λέει, αυτό είναι άδικο. Αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε είναι, να παρακάμψουμε την τραγωδία για να βρούμε την ελπίδα, ή να καθησυχάσουμε το θρήνο, αλλά χωρίς την τραγωδία, χωρίς το θρήνο, δεν μπορούμε να βιώσουμε την ανάσταση.

Ο ίδιος ο Χριστός μπροστά στον τάφο του Λαζάρου, έκλαψε. Δεν κλαίμε γιατί απλώς χάνουμε κάποιον. Κλαίμε μπροστά σ' αυτήν την τραγωδία της ζωής, που εμφανίζεται με το θάνατο. Δεν είναι ότι απλώς κλαίμε τον άνθρωπό μας. Είναι η τραγωδία της ζωής που δυστυχώς φύεται με το κακό, που θέλει τον θάνατο. Στην παράδοσή μας δεν μιλούσαμε στα παιδιά για το θάνατο, τα παιδιά το βίωναν αυτό το γεγονός, ήταν μέσα σ' όλα, κοντά στο νεκρό όταν πέθαινε, κ.λ.π. Έτσι, μαθαίνουμε στα παιδιά πώς να θρηνήσουν το θάνατο, πώς να εκφράσουν την αγάπη τους σ' αυτόν που έχει πεθάνει. Η ελπίδα όμως είναι ότι αυτή η σχέση δεν τελειώνει, συνεχίζεται με έναν άλλο τρόπο μέσα από τη λειτουργική ζωή, τα μνημόσυνα, τις μνήμες των Αγίων... Αυτή είναι η αιωνιότητα, αυτή η Αγάπη του Θεού και η δική μας αγάπη προς τους άλλους, δεν θα τελειώσει.

Στη Δύση, αρχίζουν να διορθώνουν τα λάθη τους σιγά σιγά... Τα μικρά παιδιά πηγαίνουν στην κηδεία, στο νεκροταφείο κ.λ.π. Δεν παύει ο νεκρός να είναι μέλος της οικογένειας. Αυτό, το βλέπει κανείς σήμερα στην Κωνσταντινούπολη αλλά και στη Ρωσία, ότι δηλαδή στα νεκροταφεία υπάρχουν πάγκοι, κοντά στους τάφους, όπου οι συγγενείς πηγαίνουν το Μεγάλο Σάββατο και τρώνε πλάι στο νεκρό. Στο Μπαλουκλή, υπάρχουν γυναίκες που και σήμερα, στρώνουν τραπεζομάντηλο στον τάφο και τρώνε μαζί με το νεκρό τους και παίρνουν και τα εγγόνια τους μαζί τους. Έτσι δείχνουμε ότι η ζωή συνεχίζεται μαζί με το νεκρό και ότι υπάρχει μία συνέχεια».

Κατερίνα Χουζούρη

<http://bitly.com/1XIDbTs>